

AO Leven Lang Leren – 13 maart 2018

Hbo deeltijdonderwijs in de lift, flexibiliteit loont

Om in te spelen op de veranderende vraag van werkgevers en professionals, bieden hogescholen naast het initieel onderwijs steeds meer flexibele deeltijdopleidingen aan. Het resultaat is dat de instroom van het deeltijdonderwijs dit studiejaar is gestegen met 8,5% naar in totaal 10.445 studenten, hierbij startten de meeste studenten (3.283) in de sector Onderwijs. Het totaal aantal ingeschreven deeltijdstudenten vormt daarmee 10,4% van het totaal van 453.354 hbo-studenten. Flexibilisering van de regelgeving is volgens de hogescholen van belang voor deze groei. Echter bij de hogescholen wordt de urgentie gevoeld om het onderwijsaanbod nog beter aan te laten sluiten op de behoeften van de werkende en werkzoekende volwassen professional. Ter voorbereiding op het AO Leven Lang Leren van dinsdag 13 maart a.s. willen we met deze position paper de ontwikkelingen van het hbo deeltijdonderwijs onder uw aandacht brengen.

De vraag van de arbeidsmarkt is de afgelopen jaren in rap tempo veranderd. Inzetbaarheid en productiviteit van werknemers zijn nauw verweven met toegang tot de meest actuele kennis, inzichten en technieken. Leven lang leren is daarmee van belang voor werknemers en werkgevers maar ook voor de samenlevingen als geheel. In de hectische dynamiek van de internationale economische krachtsverhoudingen heeft ons land een groot belang bij innovatieve en responsieve arbeidsorganisaties. Gezien deze ontwikkelingen bieden hogescholen steeds meer flexibele deeltijdopleidingen aan voor professionals die zich willen om- of bijscholen. Om de meerwaarde van een deeltijdopleiding aan een hogeschool beter over het voetlicht te brengen is de landelijke campagne **Heel veel in deeltijd** gestart. Alle deeltijdopleidingen in Nederland zijn samengebracht op één website: heelveelindeeltijd.nl.

Meerwaarde met hbo

Er wordt een breed palet aan opleidingen aangeboden bij hogescholen waarbij de onderwijskwaliteit voorop staat. Hogescholen richten zich overeenkomstig hun wettelijke taak primair op diplomagericht onderwijs op het niveau van associate degree, bachelor en master, ook in deeltijd. Meer aanbod van flexibel hoger onderwijs past in de trend van meer onderwijs op maat, net als meer blended learning. Voorbeelden daarvan zijn de weblectures (Hogeschool Leiden), een mix van werkplekleren, onlineleren en contactleren (HAN) of het gebruik van filmpjes “skills clips” als hulp bij het leren van vaardigheden (Avans). Een combinatie van online leren en contactonderwijs wordt zeker bij het deeltijdonderwijs ingezet om onderwijs op maat aan te bieden, met de vrijheid van afstand en tijd.

Succesvolle pilots flexibilisering

Tot enkele jaren geleden liep de deelname aan de deeltijd opleidingen van de hogescholen gestaag terug. Mede naar aanleiding van de adviezen van de commissie Rinnooy Kan zijn pilots gestart waarbij een aantal wettelijke belemmeringen om maatwerk te leveren is opgeheven. De pilots hebben de opleidingen een nieuwe impuls gegeven. Door hogescholen is fors geïnvesteerd in vele honderden deeltijdopleidingen om ze beter aan te laten sluiten bij de wensen van studenten en bedrijfsleven. Met name in de programmering is veel meer flexibiliteit en maatwerk aangebracht. Hoewel de pilots nog volop lopen, lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat ze bijdragen aan de recente stijging van de deelname aan het deeltijd onderwijs.

Positieve beweging vasthouden

Hogescholen willen de pilots goed evalueren als ze afgerond zijn maar zien nu al een positieve beweging ontstaan. Het is belangrijk die beweging vast te houden. Een risico dat de hogescholen zien is dat de nieuwe werkwijzen (zoals het werken op basis van leeruitkomsten) fijnmazig worden gereguleerd en worden ingekapseld in bestaande structuren van regelgeving en toezicht. Daarmee zou veel van de winst die nu is behaald weer verloren gaan.

Beter aansluiten bij maatschappelijke behoefte is urgent

De Vereniging Hogescholen vindt dat het onderwijs dat hogescholen aanbieden nog beter kan en moet aansluiten op de behoeften van onze (volwassen) studenten, de professionals. De condities waaronder dat nu gebeurt zijn te zeer beperkend. De uniforme regels voor het organiseren van hbo onderwijs zijn toegesneden op de inrichting van het initiële en jeugdonderwijs. Voor het onderwijs aan volwassen professionals moet meer ruimte worden gecreëerd voor variëteit in onderwijsprogrammering, deelname en certificering. Over de wijze waarop dat wordt uitgewerkt in nieuw beleid en nieuwe praktijken zal verder gesproken moeten worden met het ministerie van OCW, werkgevers en private aanbieders van hbo-opleidingen. De Vereniging Hogescholen is van mening dat we gezamenlijk vorm moeten geven aan een nieuw arrangement voor het onderwijs aan volwassenen waarbij alle betrokken partijen hun eigen specifieke kwaliteiten optimaal kunnen inzetten.

Deeltijdstudenten verdeeld over hbo sectoren

Sector	2016	2017
agro en food	752	779
bètatechniek	5.096	5.438
economie	10.334	10.632
gezondheidszorg	3.581	4.147
kunst	1.451	1.474
onderwijs	18.546	18.030
sociale studies	6.109	6.694
Totaal	45.869	47.194

Leeftijdsgroepen van deeltijdstudenten

vorm	leeftijdsgroep	2016	2017
deeltijd	<20	324	429
	20-24	7.338	7.734
	25-29	12.312	12.451
	30-34	8.030	8.315
	35-39	5.653	5.914
	40-44	4.426	4.462
	45+	7.786	7.889
Totaal deeltijd studenten		45.869	47.194

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Nynke van Hurne, Adviseur Public Affairs van de Vereniging Hogescholen, bereikbaar via hurne@vereniginghogescholen.nl of 06 2342 6399.

